

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 23 sierpnia 2007 r.
(DZ.U. z dnia 31 sierpnia 2007 r. Nr 157, poz. 1100)

Załącznik nr 1

PODSTAWA PROGRAMOWA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO DLA PRZEDSZKOLI I ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Wychowanie przedszkolne obejmuje wspomaganie rozwoju i wczesną edukację dzieci od trzeciego roku życia do rozpoczęcia nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej.

Wychowanie przedszkolne organizowane jest w przedszkolach i w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Przedszkola (oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) zapewniają opiekę, wychowanie i uczenie się w atmosferze akceptacji i bezpieczeństwa. Tworzą warunki umożliwiające dziecku osiągnięcie gotowości szkolnej.

Wobec rodziców przedszkola (oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) pełnią funkcję doradczą i wspierającą działania wychowawcze:

- 1) pomagają w rozpoznawaniu możliwości rozwojowych dziecka i podjęciu wczesnej interwencji specjalistycznej,
- 2) informują na bieżąco o postępach dziecka,
- 3) uzgadniają wspólnie z rodzicami kierunki i zakres zadań realizowanych w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych.

Celem wychowania przedszkolnego jest wspomaganie i ukierunkowywanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym.

Wynikające z powyższego celu zadania, dostosowane do potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka, nauczyciel realizuje w ramach określonych obszarów edukacyjnych.

I. Poznawanie i rozumienie siebie i świata

1. Budzenie zaciekawienia otaczającym światem poprzez prowokowanie pytań i dostarczanie radości odkrywania.

2. Organizowanie działań umożliwiających poznawanie wielowymiarowości człowieka (postrzegam, myślę, czuję, działam).
3. Tworzenie sytuacji pozwalających na poznanie możliwości własnych dziecka i innych ludzi, np. wynikających ze zróżnicowania płci, wieku, stanu zdrowia i doświadczenia.
4. Tworzenie sytuacji doskonalących pamięć, zdolność kojarzenia, umiejętność skupienia uwagi na rzeczach i osobach.
5. Umożliwianie dostrzegania i opisywania stosunków przestrzennych:
  - 1) określanie swojego położenia względem przedmiotów lub innych osób,
  - 2) określanie położenia jednego przedmiotu względem innego, z użyciem określeń: nad, pod, w środku, na zewnątrz, przy, za, przed, obok, pomiędzy,
  - 3) określanie kierunku ruchu: do przodu, do tyłu, w lewo, w prawo, poziomo, pionowo, w górę, w dół,
  - 4) ocenianie i porównywanie odległości z użyciem określeń: daleko, dalej, najdalej, blisko, bliżej, najbliżej.
6. Stwarzanie okazji do klasyfikowania i porządkowania przedmiotów:
  - 1) wskazywanie i grupowanie przedmiotów podobnych do siebie pod względem wielkości, kształtu, koloru i przeznaczenia,
  - 2) klasyfikowanie przedmiotów z użyciem określeń: duży - mały, szeroki - wąski, wysoki - niski, gruby - cienki,
  - 3) porównywanie przedmiotów z użyciem określeń: większy- mniejszy, dłuższy- krótszy, szerszy-węższy, wyższy-niższy, grubszy- cieńszy,
  - 4) porządkowanie przedmiotów, np. od najdłuższego do najkrótszego.
7. Odczytywanie przeznaczenia rzeczy.
8. Wzbudzanie zainteresowań obrazem (ilustracją) i tekstem.
9. Poznawanie, stosowanie, tworzenie symboli i znaków.
10. Tworzenie warunków do porządkowania zdarzeń w czasie: określanie zależności czasowych z użyciem określeń: długo, dłużej, krótko, krócej, przedtem, teraz, potem, najpierw, później, wczoraj, dzisiaj, jutro, rano, w południe, wieczorem, w nocy.
11. Tworzenie warunków do doświadczeń językowych w zakresie reprezentatywnej i komunikatywnej funkcji języka (ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i rozwijania umiejętności czytania i pisania, w tym czytania i pisania liczb).
12. Przekazywanie wiedzy o zdrowym stylu życia, ocenianie zachowań służących i zagrażających zdrowiu.
13. Wykorzystywanie i tworzenie okazji do poznawania rzeczywistości:

- 1) przyrodniczej poprzez obserwowanie, eksperymentowanie, odkrywanie,
  - 2) społeczno-kulturowej poprzez poznawanie zasad organizacji życia społecznego, tradycji rodzinnej, regionalnej, narodowej oraz poznanie dzieł kultury,
  - 3) technicznej poprzez obserwowanie, manipulowanie oraz przekształcanie przedmiotów lub zmianę ich ułożenia w przestrzeni i czasie.
14. Organizowanie sytuacji umożliwiających poznanie ruchu drogowego.

II. Nabywanie umiejętności poprzez działanie

1. Wspieranie samodzielnych działań dziecka.
2. Umożliwianie dziecku dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań.
3. Pomaganie dziecku w dostrzeganiu problemów, planowaniu i realizowaniu zadań.
4. Umożliwianie poznawania i stosowania różnych sposobów rozwiązywania zadań.
5. Umożliwienie dziecku odczytywania i zapisywania liczb cyframi oraz porównywania liczb i liczenia.
6. Kształtowanie nawyków higienicznych i zachowań prozdrowotnych oraz proekologicznych.
7. Uczenie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego.
8. Tworzenie warunków sprzyjających spontanicznej i zorganizowanej aktywności ruchowej dziecka. Umożliwianie udziału w grach, zabawach ruchowych i gimnastyce.
9. Umożliwianie dziecku ekspresji spostrzeżeń, przeżyć, uczuć w różnych formach działalności, z zastosowaniem werbalnych i niewerbalnych środków wyrazu.
10. Wspieranie działań twórczych w różnych dziedzinach aktywności.

III. Odnajdywanie swojego miejsca w grupie rówieśniczej, wspólnocie

1. Uczenie nawiązywania bliskiego, serdecznego kontaktu z innymi osobami.
2. Pomoc w budowaniu pozytywnego obrazu własnego "Ja" i zaspokajaniu poczucia bezpieczeństwa.
3. Identyfikowanie i nazywanie różnych stanów emocjonalnych.
4. Uczenie sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami, właściwego reagowania na przejawy emocji innych oraz kontrolowania zachowań.

5. Wdrażanie do zachowań akceptowanych społecznie, wprowadzanie w kulturę bycia.
6. Umożliwianie dziecku odkrywania znaczenia komunikowania się w sposób niewerbalny.
7. Umożliwianie doświadczeń w mówieniu, słuchaniu i byciu słuchanym.
8. Tworzenie okazji do wymiany informacji, uczenie dyskusowania i dochodzenia do kompromisu.
9. Tworzenie okazji do pełnienia przez dziecko różnych ról w układach interpersonalnych, ze zwróceniem uwagi na rolę dziecka w rodzinie.
10. Tworzenie okazji do wspólnego podejmowania i realizowania różnych zadań, rozwiązywania problemów.
11. Dostarczanie przykładów i doświadczanie rozwiązywania sytuacji konfliktowych na zasadzie kompromisu i akceptacji potrzeb innych osób.

IV. Budowanie systemu wartości

1. Wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych, takich jak: dobro, prawda, miłość, piękno, poprzez:
  - 1) przekaz osobowy nauczyciela,
  - 2) tworzenie otoczenia sprzyjającego rozumieniu i przeżywaniu tych wartości.
2. Pomaganie dziecku w poznawaniu różnych postaw bohaterów literackich i filmowych oraz w podejmowaniu próby ich oceny i uzasadnienia stanowiska.
3. Wykorzystywanie codziennych sytuacji do podejmowania prób samooceny i oceny zachowań innych.
4. Stwarzanie okazji do dokonywania przez dziecko wyborów i zdawania sobie sprawy z ich konsekwencji.
5. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności poprzez samodzielne, dokładne i rzetelne wywiązywanie się z podejmowanych zadań, szacunku do pracy swojej i innych.
6. Kształtowanie postawy przestrzegania zasad ruchu drogowego.